

6. zelenjad; 7. leseno blago; 8. sočivje; 9. mlinski izdelki; 10. mlečnati proizvodi; 11. sadje; 12. kuhinjska sol in kis; 13. vrvarsko blago; 14. povejeno meso (izizimši surovo meso); 15. slamnato in ličnato blago; 16. lojnato blago 17. netilno blago.

Ker pa še do zdaj ni določeno, da smejo branjevci in prodajalci živil prodajati te proizvode, morajo se še zmeraj, ako presojava pravice branjevcev in prodajalcev živil, uvaževati stari propisi. Po teh propisih, posnetih po grofa Bartha zbornikov zakonov in po naredbah spadajo v prodajanje živil. 1.) vse vrste žita, seno, slama in vse vrste sočivja; 2.) vse vrste moke; 3.) mlečni proizvodi, maslo, osoljeno in neosoljeno surovo maslo, sir in mleko; 4.) mala in velika klavna živina, slanina, loj, sveče in milo (gubernijska kurenda od 17. marca 1813); 5.) sadje, jajca, perutnina in zelenjava (gubernijska naredba od 10. decembra 1817); 6.) citrone, pomeranče, smokve in druge slične sadne vrste, katere nazivamo s splošnim imenom ovocje in sadje. (Dvorne pisarne dekret od 24. novembra 1824 in 20. oktobra 1825; gubernijski kurendi od 8. decembra 1824 in 12. novembra 1825)

K trgovstvu živil spada tudi branjevstvo z ozirom na proizvode, spadajoče k živilom. (Gubernijska naredba od 19. januarja 1802, gubernijska naredba od 10. junija 1822, dvorne pisarne naredbo od 23. januarja 1823.). Z gubernijsko naredbo od 24. novembra 1824 bilo je branjevcem v Gradcu dovoljeno, prodajati razven predmetov, spadajočih v trgovstvo z živili, tudi naslednje predmete, kateri so bili branjevcem na Dunaji z dvorne pisarne dekretom od 23. oktobra 1817 priznani, kakor: vse ščetarsko blago, bičnjake vseh vrst, gozdno in berchtolgarnsko metličje ter črni melni pesek, ter tudi ptičarski pesek, slamo, ličje, križce, preslico, pisalno in snažilno kredo, črni cvet, frankfurtsko črnilo, žveplo, kresivne kamene, gobo, železne kroglice, žoge, pločevinaste žlice, vse vrste medicinske moke, bezgovo cvetje, kamilice, seno, rezanico, slanike, polenovke, vse ščetarsko blago, pletenice, konopljino, belo in črno smolo, žaganje, laško olje, vse vrste žebeljev, vse berchtoldsgarnsko blago, apno, jermenarske biče, pernate pahljače in omela.

Ko se še omenja, da se na Kranjskem včasih izdajejo pridobitni listi za branjevstvo s sladornjem, kavu, itd., misli odsek, da, ako ti pridobitni listi ne opravičujejo izrecno trgovati s sladornjem, kavu, nadomesili kave in rižem, dotični trgovci ne smejo trgovati s temi proizvodi, dokler ne dobe v to pravice.

IX. Gospod zbornični svetnik Oroslov Dolenec poroča, da je zbornica priporočila maksimalno tarifo za prodajanje govedine in teletine na drobno, ki jo je predložila občina kamniška, in da je na to c. kr. deželna vlada v zmislu § 51. zakona od 15. marca 1883. drž. zak. št. 39, maksimalno tarifo tako-le ustanovila: a) za meso od pitanih volov 36 kr. od kilograma; b) za meso od druge živine 32 kr. od kilograma in c) za teletino 44 kr. od kilograma. Proti tej naredbi pri-

tožili so se pri c. kr. deželni vladi kamniški mesarji ter prosili za povišanje tarife. Zadruga združenih obrtov v Kamniku podpirala je to prošnjo in predlagala, da se določi maksimalna tarifa 40 kr. od kilograma in da se odpravi tarifa za teletino. Občinski urad kamniški poudarja, da se v Kamniku ne koljejo pitani voli, ter predlaga nasledno maksimalno tarifo: a) za mesece oktober do marca 36 kr. od kilograma, b) za mesece april do septembra 40 kr. od kilograma, c) tarifa za teletino naj ostane neizpremenjena. Okrajno glavarstvo podpira predlog občinskega zastopa, ker je ta predlog primeren odnošajem. Odsek se mu pridružuje. Maksimalna tarifa more vender-le dotle ostati v tej višini, dokler se odnošaji, na katere se opira, ne izpremené. Ko pa se ti izpremené in živinske cene poskočijo, morala se bo tarifa povišati. Odsek torej predlaga: Zbornica izjavi naj se v zmislu tega poročilo pri c. kr. deželni vladi in naj priporoča, naj se v zmislu § 51. zak. od 15. marca 1883, drž. zak. št. 39, ustanovi do preklica maksimalna tarifa za prodajanje mesa nadrobno za občino kamniško. — Predlog je bil sprejet.

X. Gospod zbornični tajnik poroča o prošnji c. kr. okrajnega glavarstva kočevskega, da se izjavi ob obsegu specerijske trgovine, odnosi o vprašanju, ali smejo trgovci s specerijskim blagom prodajati tudi vrvarsko in ščetarsko blago, biče, bičnjake in škafe.

(Dalje naslednjič.)

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski,

II. in III. seja.

Dne 13. septembra vršila se je II seja deželnega zbora Kranjskega.

V prvi vrsti prečital in odobril se je zapisnik I. seje brez ugovora, med naznanili deželno-zborskega predsedstva nahaja se dolga vrsta prošenj, katere so se po različnosti vsebine izročile ali, kar se je zgodilo pri veliki večini prošenj, finančnemu ali pa upravnemu odseku.

Dalje odobrila se je izvolitev g. J. Kušarja v trgovinski zbornici, ne da bi se bilo poročilo izročilo v razpravo odseku.

Med sejo pa so se izročili predsedništvu zbora trije samostalni predlogi in to:

1. Nujni predlog g. poslanca Šukljeja, po katerem se deželnemu zboru predlaga, da se obrne potom c. kr. deželne vlade do c. kr. finančnega ministerstva, da se za izročitev prošenj za privolitev obrokov za vplačavanje novega državnega davka od zalog spirita in žganja, ki se nahajajo v deželi, obrok podaljša od 31. avgusta do 15. oktobra. Zbor je pritrdil, da je predlog nujen in je sklenil, da se zborovanje za toliko pretrga da finančni odsek v tem predlogu sklepa in potem v nadaljevanji

seje deželnemu zboru poroča. To se je zgodilo in deželni zbor pritrdil je le malo spremenjenemu predlogu po kratkem formalnem ugovarjanji poslanca Deschmana. Gospod deželni predsednik je izrekel, da hoče predlog pri ministerstvu gorko priporočati. — Kakor se nam poroča, se je nadejati, da bode finančno ministerstvo podaljšanje obroka za izročitev takih prošenj privolilo, ker se je tudi že v osebnem slučaju za ta slučaj zgodilo.

2. predlog g. Pfeiferjev in Šuklje-jev meri na to, da ostanejo naše deželne naklade od žganja davka prosto v vseh onih slučajih, v katerih so oproščene tudi državnega davka.

3. predlog poslanca dr. Papeža pa meri na to, da se § 13. volilnega reda za deželni zbor vojvodine kranjske spremeni v smislu prenačenega statuta za mesto ljubljansko.

Pri nadaljevanji dnevnega reda:

Izročila se je priloga št. 29. s poročilom deželnega odbora o deželnih ustanovah za hirajoče, ki so ustanovljene v proslavo 40letnega vladanja Njih Veličanstva cesarja Franc Jožefa I. — finančnemu odseku;

priloga 30. s poročilom deželnega odbora o trtni uši na Kranjskem — upravnemu odseku;

priloga 31. s poročilom deželnega odbora, v katerim se predlaga načrt zakona, o prepovedanim lovskemu času, — upravnemu odseku;

priloga 32. — poročilo deželnega odbora o Kopačniški cesti — finančnemu odseku;

priloga 33. — deželnega odbora poročila, s katerimi se predlaga načrt zakona s spremembo postavnih določil o tistih, ki so oproščeni, da ne plačujejo pristojbine za lovsko karto — upravnemu odseku;

Potem sledila so ustna poročila finančnega odseka o računskih sklepih za leto 1887 glede učiteljskega pokojninskega zaklada (k prilogi 4.), ustanovnih zakladov (k prilogi 16.), dalje o § 9. letnega poročila (ustanove), in pa o proračunih za leto 1889 ustanovnih zakladov (priloga 21.), ter hiralniškega zaklada (priloga 27.). — Potem odloči deželni glavar prihodnjo sejo za torek dan 18. septembra ob 10. dopoludne in sklene sejo.

III. seja deželnega zbora kranjskega dne 18. septembra.

Zapisnik zadnje II. seje se prečita in odobri. Deželni glavar naznanja na novo došle prošnje, ki se izroče po njegovih predlogih dotičnim odsekom.

Potem naznani gospod c. kr. deželni predsednik, da v imenu vlade predlaga načrt zakona, o pokritji stroškov za podučevanje v veronavku na ljudskih šolah. Ta predlog se bode tiskan razdelil in pride v prvo branje v prihodnji seji.

Priloga 35. Poročilo deželnega odbora o ustanovitvi strokovne šole za šivanje čipek in umetno vezenje v Ljubljani, izroči se v poročanje finančnemu odseku;

Priloga 38. Poročilo deželnega odbora zadevajoče povračilo na režijo in hrano v deželnih dobrotnih zavodih — izroči se finančnemu odseku.

Priloga 36. samostalni predlog g. poslancev Pfeifer in Šuklje o premembi postave zavolj poberanja posebne deželne zaklade od žganja — utemeljujeta predlagatelja in deželni zbor sklene ta predlog v poročanje oddati finančnemu odseku; —

Priloga 37. Poslanec g. dr. Papež utemeljuje svoj predlog o premembi § 13. deželnega volilnega reda ter se po njegovem nasvetu izroči v pretres in poročanje upravnemu odseku.

Dalje sledijo ustna poročila finančnega odseka o računskih sklepih za leto 1887: o normalno-šolskem zakladu, deželno-kulturnega, bolnišničnega, blazniškega porodniškega in najdeniškega zaklada, dalje o proračunu deželno-kulturnega zaklada za leto 1889, o nakupu 300 iztisov knjige „Vrtnarstvo“, in pa o prošnji občine Dol v Kamniškem okraju za 500 gld. podpore.

Potem napove deželni glavar seje finančnega upravnega in pa odseka za letno poročilo ter odloči prihodnjo sejo na petek dne 21. septembra ob 10. dopoludne.

Naši dopisi.

(Dalje)

Iz ljubljanske okolice. 30. avgusta. (Šolsko.) Želeti bilo bi, da bi se v zmislu nekega ministerialnega razglasa po šolah nahajale posebne omare za knjižnice in posebne za učne pripomočke.

Na nekaterih šolah bilo bi treba lesene table iz nova z barvo nategniti, kar se najsigurneje med velikimi počitnicami izvesti dá.

Z učnimi pripomočki je 6 šol prav dobro, 9 dobro, 9 zadostno in 3 nezadostno preskrbljenih. Zbirke se nahajajo sploh pri šolah in se tudi dopolnjujejo. Le prirodopisne zbirke se tu in tam pogrešajo, kar je gotovo tudi vzrok slabejšemu napredku v tem predmetu.

Šolske knjižnice se premalo izkoristujejo, v ta namen se nekaterim učiteljem priporoča v prihodnje več zanimanja. Za nakup novih knjig naj se vsako leto nek primeren znesek v šolski proračun postavi, kateri naj se potem tudi v namen ta porabi. Posebno „Vrtec“ in pa „Kmetovalec“ z prilogo: „Vrtnar“ bi se ne smela na nobeni šoli več pogrešati.

Število za šolo za dosta starih otrok bilo je na rednih šolah 6115, na šolah za silo pa 422, toraj skupaj 6537. Od teh obiskovalo je javne ljudske šole 4903, srednjo šolo 16, privatne šole 17 in doma bilo je podučevanih 3 otrok. Vseh šolo obiskujočih otrok bilo je toraj 4939 ali 76% od vseh. Od drugih 1598 otrok, hodilo v šolo za silo njih 314, 252 njih bilo je v drugih okrajih podučevanih, a 501 otroka je pa c. kr. okrajni šolski svet od šolskega poduka oprostil. Toraj bilo je 1067 otrok kateri iz gotovih vzrokov redne šole obiskovati mogli niso. Onih 531 otrok pa, kateri se niso prav no-